

آینده‌نگری در بازار صنایع نساجی و پوشاک

نمایشگاه صنایع نساجی امسال که در محل دائمی نمایشگاه‌های تهران برگزار شد؛ نسبت به سال‌های گذشته از رونق خاصی برخوردار بود. پر واضح است که رونق نمایشگاه امسال معلول رونق در صنعت نساجی کشور است که از سال گذشته و در پی افزایش نرخ دلار و به تبع آن کاهش واردات بی‌رویه این محصولات صورت گرفته است. طی سال‌های گذشته که نرخ غیر منطقی دلار موجب رکود کل صنایع پایین دستی و به خصوص صنعت نساجی گردیده بود؛ به غلط این‌گونه تصور می‌شد که صنایع داخلی قدرت رقابت با رقبای خارجی خود و به خصوص کشور چین را در رابطه با قیمت تمام شده ندارند. قیمت پایین دلار، شرایطی را موجب شده بود که محصولات وارداتی با در نظر گرفتن هزینه حمل و هزینه‌های گمرکی باز هم با قیمت بسیار پایین‌تری نسبت به محصولات داخلی عرضه می‌شدند و از سوی دیگر عدم نظارت بر روی کالاهای وارداتی موجب می‌شد هرگونه کالای بی‌کیفیتی با حاشیه سود بالا برای عرضه‌کنندگان به راحتی به فروش برسد در حالی که محصولات تولید داخل در پیچ‌سازمان‌های مختلف مانند سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و ... سرگردان بودند. علاوه بر این موارد، مشکلات دیگر نیز مانند نقدینگی، سود بالای بانکی و موارد دیگر موجب گردید تا تولیدکنندگان داخلی به شدت تضعیف گردند تا جایی که این فرهنگ عمومی در جامعه شکل گرفت که تولید در ایران دیوانگی است! و صرفه اقتصادی ندارد. این موضوع برای صنعت نساجی که در ارتباط تنگاتنگی با مردم و مصرف‌کنندگان عمومی جامعه بودند؛ شکل دیگری یافت و تبلیغات منفی در این حوزه موجب شد که عامه مردم صنعت نساجی را صنعت ورشکسته‌ای تلقی نمایند. با اعمال تحریم‌های ظالمانه علیه ایران و واقعی شدن قیمت دلار بر همگان روشن گردید که پایین بودن قیمت کالاهای وارداتی نه به خاطر قدرت رقبا که به خاطر رانت‌های دولتمردان ما به رقبای خارجی شکل گرفته است و سرمایه‌های ملی ایران با قیمتی بسیار ناچیز به کشورهای رقیب «هبه» می‌گردید. نکته جالب در اینجاست که صنعت نساجی در اوج فشار اعمال تحریم‌ها علیه ایران با قدرت تولید می‌کند و رشد بی‌سابقه‌ای که تولیدکنندگان صنایع نساجی طی این یکی دو سال تجربه کرده‌اند نشان از سابقه، قدمت و ریشه‌دار بودن این صنعت در میان دیگر صنایع کشور دارد و به عبارتی می‌توان گفت که شیر خفته صنایع نساجی تازه بیدار شده است و همه اینها در شرایطی است که به جهت تحریم‌ها، مواد اولیه و تأمین ماشین‌آلات و قطعات مصرفی صنعت نساجی با قیمتی بالاتر از حد معمول و به سختی صورت می‌پذیرد. مسلماً با بهبود شرایط و تسهیل در مرادوات بین‌المللی و از آن مهم‌تر مدیریت بهینه شرایط جدید پس از تحریم‌ها توسط دولتمردان موجب جهش ناگهانی و چند پله‌ای صنایع نساجی ایران خواهد شد. اما در این میان مخاطراتی نیز نهفته است. پر واضح است که شرایط کنونی حاکم بر صنعت ایران تا ابد ادامه نخواهد داشت و بالاخره شرایط به سمت عادی شدن پیش خواهد رفت و با عادی شدن سطوح قیمت‌ها برای مردم و بالاخص واردکنندگان، واردات منسوجات به کشور از سر گرفته خواهد شد. البته ورود هر نوع کالایی به کشور به خودی خود پدیده‌ای منفی برای صنعت محسوب نمی‌گردد چرا که موجب رشد کیفیت و تنوع در محصولات داخلی نیز می‌گردد اما نکته در اینجاست که تولیدکنندگان محترم باید از تجربیات گذشته بهره‌گیرند و نگاه استراتژیکی نسبت به تجزیه و تحلیل شرایط موقت فعلی داشته باشند و بدون تردید شرایط گذار فعلی که برخی تولیدکنندگان و تأمین‌کنندگان مواد اولیه را با حاشیه‌های سود بالا و بازار خالی از رقبای خارجی و .. مواجه ساخته است؛ نباید سبب شود که کیفیت، تنوع، قیمت رقابتی و سلیقه مصرف‌کننده به فراموشی سپرده شوند چرا که بازار ناگزیر به مسیر رقابت باز خواهد گشت و تنها تولیدکنندگان و تأمین‌کنندگانی می‌توانند در شرایط آتی ادامه حیات دهند که از این دوران رونق نسبی برای بازسازی و بهینه‌سازی سازمان‌های خود بهره‌برده‌اند.